

[Erik Appel.]

stilling i landet blev roligere og mere alsidigt belyst. Jeg beklager, at det i væsentlig grad er de partipolitiske ordførere, der giver finanslovdebatten dens karakter. Det giver lytterne et noget fortegnet billede af rigsdagen og dens arbejde og medvirker ikke til at klare begreberne demokrati og folkestyre. Demokratiet er som begreb underkastet stærk diskussion, og samtidig hævdes fra betydende side, at interessen for politik er i rivende tilbagegang. Dette sidste kan ikke være rigtigt alene af den grund, at den virkelig dybtgående interesse for politik og den dermed følgende personlige overvejelse er altfor ringe til, at der kan blive rivende tilbagegang. Skal demokratiet blive det bolværk mod diktatur, som det såkaldte vesten med rette hævder det alene kan være, er en alvorlig gennemførelse af demokratiet nødvendig. I Danmark er folkestyret svækket af to grunde: den ene er det stærkt voksende centraliserede styre, den anden er, at de enkelte kommuner forsømmer at vække interessen hos kommunens beboere for de mange opgaver, kommunestyrelsen året igennem arbejder med. Dermed svigter kommunerne folkestyrets ide og svækker dets kraft. Dette gælder navnlig landkommunerne.

Om disse skriver amtmand W. Oxholm i sin håndbog om landkommunernes styrelse, at

„kommunen ikke blot er et fællesudtryk for dens beboeres økonomiske interesse, men at den er en selvstændig organisme, væsentlig af samme beskaffenhed som staten, omend af lavere rang“. Der er, siden dette blev skrevet, blevet gjort stærke indhug i den selvstændige organisme, men derpå skal jeg ikke komme ind. Det, jeg ønsker at slå til lyd for fra denne talerstol, er, at landkommunernes styrelse, sognerådene, bør gøre en alvorlig indsats for at vække beboernes interesse for sognets mangeartede forhold. Det er i sognene, den praktiske politik er for hånden på baggrund af den teoretiske politik, der føres i rigsdagen. Det er derfor i sognene, at interessen for politik skal oparbejdes.

Jeg foreslår, at der i alle landkommunerne holdes en årlig sognedag, der passende kan indvarsles, såsnart årsregnskabet er afsluttet. På denne sognedag aflægger sognerådformanden beretning om årets forløb, og kassereren fremlægger regnskabet. Derefter er der fri forhandling om alle sognets anliggender, forespørgsler kan stilles, kritik fremsættes, tilslutning gives, og der kan fremkomme henstillinger til sognerådet.

Der vil også være lejlighed for de stående udvalg, tremandsudvalg, socialudvalg, børneværnsudvalg m. fl., til at fremkomme med redegørelse for deres handlinger i årets løb. Skolekommission og menighedsråd får lejlighed til at omtale, hvad der er sket i skole og kirke.

Der vil på en sådan sognedag være mulighed for at rodfæste folkestyrets idé som et udtryk for et virkeligt interessefællesskab mellem sognets beboere. Ethvert andelsselskab har forpligtelse til at afholde en årlig generalforsamling. Et sogn er et andelsselskab med fuld hæftelse, men det er det eneste i landet, der ingen forpligtelse føler til at redegøre for sine handlinger i åbent møde med interessenterne.

Jeg har dernæst en henvendelse til den højtærede socialminister. Det gælder undervisningen for ordblinde. Det er mig bekendt, at staten yder støtte til det såkaldte ordblindelinstitut, der er oprettet af ordblindeforeningen, og hvis forstander er frk. Edith Norrie, der er pioner i ordblindundervisning. Ordblindhed er en forholdsvis ny erkendelse, og der tiltrænges et ret indgående oplysningsarbejde blandt lærere og forældre og arbejdsgivere, så børn og unge, der lider af denne sansfejl, kan blive hjulpet. Altfor mange er på grund af forældres og læreres mangelfulde kendskab til invaliditeten blevet udstødt af de normalt sansendes kreds, idet man har regnet dem for døgenigter af større eller mindre grad. Dette har givet dem en følelse af mindreværd, der for nogle vedkommende fuldstændig har afspreget dem, så de er drevet ud i kriminalitet. Og så er forholdet dog dette, at disse ordblinde har en intelligens, der ikke står tilbage for normale børns. Næsten alle ordblinde kan rettes op, endog i forbavsende kort tid, under kyndig vejledning. Denne kyndige vejledning kan de få på Ordblindelinstituttet og i de kommunale læseklasser, men den slår langt fra til. Sagen er nemlig den, at de svært ordblinde må have enetimer, og iøvrigt bør klassekvotienten ikke overstige 5 og helst ligge omkring 3. Der er derfor brug for flere ordblindelinstitutter, og der findes flere. Jeg skal nævne Ordblindeskolen, der ledes af Detlefsen og Eva Jakobsen, der begge hører til vore allerdygtigste undervisere, og som ved deres indgående kendskab til fremmede sprog kan komme gymnasieelever til hjælp, for hvem ordblindheden først er blevet rigtig generende, når det gjaldt de fremmede sprog.

Ordblindheden er langt mere udbredt end antaget. Efter lektor Rosendals radio-